

Bruxelles, 4. lipnja 2026.
(OR. en)

10140/26

ECOFIN 748
UEM 226
SOC 336
EMPL 165
COMPET 695
ENV 638
EDUC 220
ENER 337
JAI 749
GENDER 76
JEUN 117
SAN 413
ECB
EIB

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ

Datum primitka: 3. lipnja 2026.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2026) 223 final

Predmet: Preporuka za
PREPORUKU VIJEĆA
o ekonomskoj, socijalnoj, strukturnoj i proračunskoj politici te politici
zapošljavanja Rumunjske

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 223 final.

Priloženo: COM(2026) 223 final

Bruxelles, 3.6.2026.
COM(2026) 223 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

**o ekonomskoj, socijalnoj, strukturnoj i proračunskoj politici te politici zapošljavanja
Rumunjske**

{SWD(2026) 223 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskoj, socijalnoj, strukturnoj i proračunskoj politici te politici zapošljavanja Rumunjske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 3. stavak 3.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ⁽²⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) U Uredbi (EU) 2024/1263 navode se ciljevi okvira gospodarskog upravljanja, čija je svrha promicanje dobrih i održivih javnih financija, održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Uredbom je propisano da Vijeće i Komisija provode multilateralni nadzor u kontekstu europskog semestra u skladu s ciljevima i zahtjevima utvrđenima u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Europski semestar uključuje i sastavljanje preporuka za pojedine zemlje te nadzor provedbe tih preporuka.
- (2) Komisija je 16. srpnja 2025. donijela Prijedlog uredbe o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. i izmjeni Uredbe (EU)

---

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽³⁾). Cilj je Prijedloga povećati djelotvornost financiranja sredstvima Unije smanjenjem fragmentiranosti financijske strukture i pružiti potporu državama članicama pri koordinaciji njihovih ekonomskih politika u skladu s člankom 175. UFEU-a ⁽⁴⁾.

- (3) Komisija je 25. studenog 2025., na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011, donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2026., u kojem je Rumunjska utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ljudskom kapitalu u Europskoj uniji te Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2026., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 9. ožujka 2026. donijelo Zajedničko izvješće o zapošljavanju i Preporuku o ljudskom kapitalu.
- (4) Komisija je 29. siječnja 2025. objavila Kompas konkurentnosti, strateški okvir čiji je cilj potaknuti globalnu konkurentnost Unije u sljedećih pet godina. U njemu je utvrđeno da su tri imperativa preobrazbe, inovacije, dekarbonizacija i konkurentnost te sigurnost, ključni stupovi održivog gospodarskog rasta. Europski semestar usklađen je s Kompasom konkurentnosti, čime se osigurava usklađenost ekonomskih politika država članica sa strateškim ciljevima Komisije i omogućuje ujednačen pristup gospodarskom upravljanju, što potiče održiv rast, inovacije i otpornost u cijeloj Uniji.
- (5) Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2026. razvijati usporedno sa završnom fazom provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost ⁽⁵⁾. Planovi za oporavak i otpornost, uz financiranje u okviru kohezijske politike, bili su ključni za ostvarenje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer su ti planovi morali djelotvorno odgovoriti na sve ili na znatan dio izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedine zemlje izdanima u nedavnim ciklusima, a u programima financiranima u okviru europske kohezijske politike morale su se uzeti u obzir te preporuke. Kako se Mehanizam za oporavak i otpornost bliži kraju, i dalje je ključno nastaviti s reformama i ulaganjima koji primaju potporu i provode se u okviru tog mehanizma, posebno onima koji doprinose svladavanju izazova utvrđenih u preporukama za pojedinu zemlju.
- (6) Komisija je 3. lipnja 2026. objavila Izvješće za Rumunjsku za 2026. U njemu je ocijenjen napredak Rumunjske u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Rumunjske. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su najhitniji izazovi s kojima se Rumunjska suočava. Ocijenjen je i napredak Rumunjske u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja.

---

³ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, blagostanje i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. i o izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 – COM(2025) 565 final. O Prijedlogu se trenutačno pregovara sa suzakonodavcima.

⁴ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, blagostanje i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034. i o izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 i Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 – COM(2025) 565 final. O Prijedlogu se trenutačno pregovara sa suzakonodavcima.

⁵ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (7) Komisija je provela detaljno preispitivanje za Rumunjsku u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011. Glavni zaključci ocjene službi Komisije o makroekonomskim slabostima za Rumunjsku za potrebe te uredbe objavljeni su 20. svibnja 2026. ⁽⁶⁾. Komisija je 3. lipnja 2026. zaključila da u Rumunjskoj i dalje postoje prekomjerne makroekonomske neravnoteže. Konkretno, slabosti povezane s fiskalnim deficitom i deficitom tekućeg računa u posljednje su se vrijeme donekle smanjile, ali su ostale značajne, a troškovna konkurentnost se nastavila pogoršavati, iako manje nego prije. Državni deficit se u 2025. smanjio kao rezultat znatnih konsolidacijskih napora te se očekuje njegov daljnji pad u 2026. i 2027., ali će i dalje ostati visok. Veza između banaka i države i dalje je snažna: udio domaćih državnih obveznica u ukupnoj imovini banaka najveći je u EU-u i u 2025. se dodatno povećao. Deficit tekućeg računa u 2025. se tek neznatno poboljšao i predviđa se da će ostati visok, iako bi se ove godine trebao nešto više smanjiti. Rast jediničnih troškova rada znatno je usporio 2025. nakon vrlo snažnog rasta prethodnih godina, ali se očekuje da će i dalje rasti brže nego u većini država članica EU-a. Temeljna inflacija posljednjih je godina bila najviša u EU-u, što se može samo djelomično objasniti povećanjima stope PDV-a u 2025., i očekuje se da će i dalje ostati visoka. U 2025. ostvaren je znatan napredak u politikama, posebno kad je riječ o smanjenju proračunskog deficita zahvaljujući dvogodišnjem zamrzavanju plaća i mirovina u državnom sektoru te povećanju stopa PDV-a i drugih poreza. Bez daljnje snažne fiskalne konsolidacije, uz razboritu politiku dohotka i učinkovite strukturne reforme, Rumunjska će i u budućnosti biti izložena riziku povećanja kamatnih stopa i promjena povjerenja ulagača.
- (8) Vijeće je 8. srpnja 2025. donijelo izmijenjenu Preporuku na temelju članka 126. UFEU-a s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Rumunjskoj ⁽⁷⁾. Vijeće je preporučilo sljedeće maksimalne stope rasta neto rashoda: 2,8 % u 2025., 2,6 % u 2026., 4,6 % u 2027., 4,4 % u 2028., 4,2 % u 2029. i 4,0 % u 2030., što odgovara maksimalnim kumulativnim stopama rasta, izračunanim u odnosu na baznu godinu 2024., od 2,8 % u 2025., 5,5 % u 2026., 10,4 % u 2027., 15,2 % u 2028., 20,1 % u 2029. i 24,9 % u 2030. Korektivno kretanje neto rashoda utvrđeno u toj preporuci zamjenjuje maksimalne stope rasta neto rashoda utvrđene Preporukom od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾. Na temelju Komisijine ocjene djelotvornih mjera od 3. lipnja 2026. ⁽¹⁰⁾, postupak u slučaju prekomjernog deficita za Rumunjsku je u mirovanju.

---

⁶ Radni dokument službi Komisije „Detaljno preispitivanje za Rumunjsku na temelju Uredbe 1176/2011 o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža”, SWD(2026) 141 final.

⁷ Preporuka Vijeća s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Rumunjskoj, donesena 8. srpnja 2025. Svi dokumenti koji se odnose na postupak u slučaju prekomjernog deficita za državu članicu dostupni su na sljedećoj poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/MemberState_en.

⁸ Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske (SL C/2025/251, 10. veljače 2025., [Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Rumunjske](#)).

⁹ I dalje se primjenjuju točka 2. i Prilog II. (Skup reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe na sedam godina) iz Preporuke Vijeća od 21. siječnja 2025.

¹⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci, Europski semestar 2026. – Proljetni paket, COM(2026) 200 final.

- (9) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i njegove posljedice egzistencijalna su prijetnja Europskoj uniji. Komisija je pozvala države članice da koordinirano zatraže aktivaciju nacionalne klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu radi potpore nastojanjima EU-a da se postigne brzo i znatno povećanje potrošnje za obranu ⁽¹¹⁾, a Europsko vijeće taj je prijedlog pozdravilo 6. ožujka 2025.
- (10) Rumunjska je 4. svibnja 2026. dostavila svoje godišnje izvješće o napretku za 2026 ⁽¹²⁾, u kojem izvješćuje o poštovanju preporučenih maksimalnih stopa rasta neto rashoda, provedbi reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe te provedbi reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u preporukama za pojedinu zemlju u okviru europskog semestra. U godišnjem izvješću o napretku uzeto je u obzir i polugodišnje izvješće Rumunjske o napretku postignutom u provedbi plana za oporavak i otpornost u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241. Izvješće o mjerama poduzetima u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita uključeno je u godišnje izvješće o napretku.
- (11) Rast realnog BDP-a u 2025. iznosio je 0,7 %, a inflacija mjerena HIPC-om 6,8 %. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će se realni BDP povećati za 0,1 % u 2026. i za 2,3 % u 2027. te da će inflacija mjerena HIPC-om iznositi 7,0 % u 2026. i 3,7 % u 2027.
- (12) Prema podacima Eurostata ⁽¹³⁾ deficit opće države u Rumunjskoj se s 9,3 % BDP-a u 2024. smanjio na 7,9 % BDP-a u 2025. Smanjenje deficita u 2025. uglavnom je posljedica učinka nekoliko paketa fiskalne konsolidacije donesenih od prosinca 2024, do listopada 2025. Parlament je u prosincu 2024. donio mjere koje uključuju nominalno zamrzavanje plaća i mirovina u javnom sektoru u 2025. i prihodovne mjere u iznosu od 0,3 % BDP-a. U srpnju 2025. parlament je donio dodatne mjere fiskalne konsolidacije koje uključuju znatna povećanja poreznih prihoda (povećanje stopa PDV-a, proširenje osnovice za zdravstvene doprinose, povećanje trošarina i viša stopa poreza na dividende) i produljenje nominalnog zamrzavanja plaća i mirovina do 2026. U rujnu 2025. parlament je donio i odluku o povećanju periodičnog oporezivanja stambenih nekretnina i poreza za zaštitu okoliša. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se deficit od 6,2 % BDP-a u 2026. i 5,8 % BDP-a u 2027. Smanjenje u 2026. uglavnom je posljedica cjelogodišnjeg učinka opisanih mjera. Smanjenje deficita u 2027. uglavnom je posljedica predviđenog smanjenja javnih ulaganja nakon isteka Mehanizma za oporavak i otpornost. Fiskalno stanje u Rumunjskoj i dalje je nesigurno. S obzirom na trenutačnu političku situaciju, ocjena uključuje znatnu nesigurnost i rizike povezane s provedbom fiskalne prilagodbe, koja je i dalje potrebna u 2026. i sljedećim godinama.
- (13) Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike ⁽¹⁴⁾, koji uključuje rashode financirane na nacionalnoj razini i na razini EU-a, bio je u 2025. kontrakcijski, za

---

¹¹ Komunikacija Komisije o financiranju povećanih rashoda za obranu u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, Bruxelles, 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

¹² Godišnja izvješća o napretku za 2026. dostupna su na poveznici: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_hr.

¹³ Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2026.

¹⁴ Smjer fiskalne politike definira se kao godišnja promjena odnosnog stanja proračuna opće države. Cilj mu je procijeniti ekonomski impuls koji proizlazi iz fiskalnih politika, onih koje financira država i onih koje se financiraju iz proračuna EU-a. Smjer fiskalne politike mjeri se kao razlika između (i)

2,2 % BDP-a. Predviđa se da će u 2026. biti kontrakcijski za 2,5 % BDP-a, a u 2027. za 0,7 % BDP-a.

- (14) Prema podacima Eurostata ⁽¹⁵⁾ dug opće države u Rumunjskoj se s 54,8 % BDP-a krajem 2024. povećao na 59,3 % BDP-a krajem 2025. Povećanje udjela duga u 2026. uglavnom je posljedica visokih primarnih državnih deficita i predviđenog povećanja plaćanja kamata. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se povećanje udjela duga u BDP-u na 61,6 % do kraja 2026. i daljnje povećanje na 63,4 % do kraja 2027. Povećanje u 2026. i 2027. uglavnom je posljedica visokih primarnih državnih deficita u tom razdoblju.
- (15) Prema podacima Eurostata ⁽¹⁶⁾ ukupni rashodi opće države za obranu u Rumunjskoj iznosili su 1,5 % BDP-a u 2025. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će u 2026. iznositi 1,7 % BDP-a, a u 2027. 1,8 % BDP-a.
- (16) Unija se i dalje suočava s rizicima od poremećaja u opskrbi energijom i povećane nestabilnosti cijena, a stanje dodatno pogoršavaju geopolitičke napetosti koje utječu na globalna tržišta nafte i plina. Iskustvo iz energetske krize 2022. i 2023. pokazalo je da sveobuhvatne i neciljane mjere podrazumijevaju velike fiskalne troškove i da su društveno i gospodarski neučinkovite. Od izbijanja rata na Bliskom istoku u veljači 2026. Rumunjska je donijela mjere fiskalne politike za ublažavanje učinka visokih cijena energije na kućanstva i poduzeća ⁽¹⁷⁾. Mjere uključuju neciljano smanjenje trošarina za dizelska goriva do kraja lipnja 2026. i ciljane državne potpore poljoprivrednicima i nekim poduzećima predviđene u proračunu do rujna 2026. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će fiskalni trošak tih mjera u 2026. iznositi manje od 0,1 % BDP-a. Prema procjenama Komisije, ako te mjere ostanu na snazi do kraja 2026., njihov bi fiskalni trošak u 2026. iznosio 0,1 % BDP-a.
- (17) Na temelju Komisijinih izračuna neto rashodi u Rumunjskoj povećali su se 2025. za 0,5 % Rast neto rashoda u 2025. niži je od preporučene maksimalne stope rasta.
- (18) Na temelju Komisijinih izračuna predviđa se da će se neto rashodi u Rumunjskoj povećati za 1,8 % u 2026. i kumulativno za 2,3 % u 2025. i 2026. Predviđeni rast neto rashoda u 2026. niži je od preporučene maksimalne stope rasta. Razmatraju li se 2025. i 2026. zajedno, predviđena kumulativna stopa rasta neto rashoda također je niža od preporučene maksimalne stope rasta.
- (19) U preporuci kojom se potvrđuje srednjoročni plan Rumunjske utvrđene su reforme i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe i rokovi njihove provedbe. Uzimajući u obzir informacije koje je Rumunjska dostavila u svojem godišnjem izvješću o napretku, Komisija smatra da provedba ključnih koraka tih reformi i ulaganja, koji su trebali biti dovršeni do 30. travnja 2026., uglavnom dobro napreduje. U tijeku je pripremni rad na reformi sustava plaća u javnom sektoru na tehničkoj razini, a očekuje se da će novi zakon biti donesen u ljeto 2026. Potrebno je poduzeti neke dodatne mjere u području porezne uprave, posebno radi smanjenja vrlo velikog jaza u ispunjavanju obveza PDV-a u Rumunjskoj. Nastavlja se i rad na reformi oporezivanja nekretnina, uključujući razvoj informatičkog sustava za automatiziranu

---

srednjoročnog potencijalnog rasta i (ii) promjene primarnih rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda te uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratnim sredstvima) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije.

¹⁵ Eurostat – Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2026.

¹⁶ Eurostat, državni rashodi prema klasifikaciji funkcija države (COFOG).

¹⁷ Uzeto je u obzir stanje na datum zaključenja Komisijine proljetne prognoze 2026. (4. svibnja 2026.).

procjenu nekretnina, operacionalizaciji specijalizirane strukture za praćenje sustava javnih rashoda i reformi financiranja poduzeća. Komisija smatra da je Rumunjska općenito ispunila svoje obveze na zadovoljavajući način ⁽¹⁸⁾.

- (20) Za poboljšanje kontrole nad fiskalnim deficitom u Rumunjskoj bilo bi korisno ojačati proračunske postupke radi bolje kontrole javnih ulaganja. Posljednjih godina vidljiva je tendencija prekomjerne potrošnje u odnosu na proračunske planove zbog nedostatka koordinacije između resornih ministarstava odgovornih za ulaganja i Ministarstva financija. Dokument za planiranje ulaganja koji bi obuhvaćao sve obveze ulaganja u srednjoročnom razdoblju, uključujući potrebni kapital tijekom njihova životnog ciklusa, pomogao bi da se razjasne potrebe za financiranjem i raspoloživost financijskih sredstava izvan okvira jedne proračunske godine. Osim toga, nedostaju mehanizmi za osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava izvan okvira jedne proračunske godine i ograničenja u prenamjeni sredstava. Sve je to doprinijelo tome da godišnji fiskalni deficiti budu veći od očekivanih. Trebalo bi povećati i naplatu poreza, posebno uklanjanjem jaza PDV-a i poreza na dobit, koji trenutačno iznosi 30 % odnosno 44 %, što su najviše vrijednosti u EU-u. U srednjoročnom razdoblju, uzimajući u obzir fiskalnu održivost, trebalo bi razmotriti smanjenje poreznog klina na rad za osobe s niskim dohotkom, koje su trenutačno izložene relativno visokom opterećenju.
- (21) Provedena opća i posebna mirovinska reforma ključne su za zaštitu javnih financija i osiguravanje pravednosti rumunjskog mirovinskog sustava. Potrebno je nastaviti ulagati napore za fiskalnu održivost, uključujući osmišljavanje i provedbu reforme plaća u javnom sektoru.
- (22) Sustavno, smisleno i pravodobno uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih relevantnih dionika i dalje je ključno kako bi se osigurala opća odgovornost za uspješnu provedbu instrumenata financiranja Unije, kao i u kontekstu europskog semestra.
- (23) Provedba programa kohezijske politike, koja obuhvaća potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Fonda za pravednu tranziciju (FPT), Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i Kohezijskog fonda (KF) u Rumunjskoj, brža je od prosjeka EU-a, i kad je riječ o odabiru projekata i kad je riječ o plaćanjima. Važno je zadržati trenutačni zamah i maksimalno povećati njihov učinak na terenu. Rumunjska već poduzima mjere za poticanje konkurentnosti i rasta u okviru svojih programa kohezijske politike. Međutim, u nekim će područjima možda trebati dodatno ojačati provedbu, među ostalim kad je riječ o ublažavanju socijalnih i gospodarskih učinaka dekarbonizacije i pravednoj tranziciji gospodarstva, posebno vodeći računa o područjima koja su najviše pogođena tom tranzicijom. Rumunjska treba ubrzati provedbu FPT-a jer sredstva trebaju biti isplaćena do kraja 2026. Bitno je osigurati da se nova ulaganja koja je Rumunjska utvrdila u svojem preispitivanju fondova kohezijske politike u sredini programskog razdoblja, posebno ulaganja povezana s pet

---

¹⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci, Europski semestar 2026. – Proljetni paket, COM(2026) 200 final.

prioriteta iz Uredbe o preispitivanju u sredini programskog razdoblja ⁽¹⁹⁾, provode brzo i djelotvorno.

- (24) Rumunjska se suočava s nizom izazova koji se odnose na kvalitetu i učinkovitost javne uprave, pripremu i prioritizaciju velikih projekata, dekarbonizaciju gospodarstva i proizvodnju energije, socijalnu zaštitu i pristup osnovnim uslugama, sudjelovanje na tržištu rada i nedostatak vještina, siromaštvo i socijalnu isključenost.
- (25) Slaba javna uprava i institucije i dalje opterećuju poslovno okruženje. Iako postoji formalni okvir za izradu kvalitetnog zakonodavstva, njegova provedba nije dosljedna. I dalje su vidljivi nedostaci u javnim savjetovanjima i procjenama učinka, koji često ostaju na formalnoj razini Organizacije civilnog društva i poduzeća i dalje ističu problem vrlo kratkih rokova i nedovoljnog uvažavanja njihovih komentara u javnim savjetovanjima. Javna savjetovanja mogla bi se poboljšati ranijim uključivanjem dionika u ciklus politike, a kvaliteta zakonodavstva jačanjem kapaciteta državnih službenika za izradu procjena regulatornog učinka i *ex post* evaluacija. Predvidljivost donošenja odluka i pravna sigurnost i dalje su velik izazov zbog učestalog korištenja hitnih uredbi vlade u zakonodavnom postupku. Osim toga, Rumunjska je među državama članicama koje ostvaruju slabije rezultate u pogledu regulatornog opterećenja, a 66 % poduzeća smatra da je poslovna regulativa prepreka dugoročnim ulaganjima. Unatoč poboljšanjima, dostupnost digitalnih javnih usluga za poduzeća (55 % u odnosu na 86 % u EU-u) i građane (63 % u odnosu na: 82 % u EU-u) znatno je ispod prosjeka EU-a. Potrebni su dodatni naponi kako bi se osigurala interoperabilnost na svim razinama uprave, postavili jasniji standardi usluge te poboljšala transparentnost i korisničko iskustvo u digitalnim javnim uslugama. Rumunjska bi imala koristi od snažnije provedbe okvira korporativnog upravljanja za poduzeća u državnom vlasništvu, među ostalim kad je riječ o primjerenoj transparentnosti i natjecanju u postupcima imenovanju članova odbora, dosljednosti mandata i primjeni naknada na temelju uspješnosti.
- (26) Unatoč uložnim naporima u 2025., opetovana kašnjenja u provedbi programa EU-a, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, upućuju na trajne slabosti kapaciteta javne uprave za planiranje, organiziranje i provedbu složenih projekata. Tržišno natjecanje u javnoj nabavi ograničeno je, nedostaci u planiranju i pripremi natječaja i dalje su prisutni, te javna nabava ostaje visokorizično područje za korupciju i prijevare. Provedbu politika prilagodbe klimatskim promjenama i ulaganja u okolišnu infrastrukturu, posebno kad je riječ o upravljanju vodama i otpornosti vodoopskrbe, gospodarenju otpadom i kružnom gospodarstvu te prirodnim rješenjima, otežava nedostatak stručnog znanja i resursa na svim razinama teritorijalne uprave, kao i sustavne slabosti u upravljanju i administrativnim postupcima, strateškom planiranju, izvršenju i prikupljanju podataka. Istodobno se nastavljaju pritisci na ekosustave i bioraznolikost, uključujući morske ekosustave. Još uvijek postoje velike praznine u željezničkoj i cestovnoj infrastrukturi (uključujući njihovu otpornost na klimatske promjene), modernizaciji željezničkih vozila, povezanosti udaljenih područja i prekograničnoj povezanosti u kontekstu neujednačene provedbe mreže TEN-T, dok obnova voznog parka sporo napreduje, a rezultati u pogledu sigurnosti na cestama i dalje su među najslabijima u EU-u. Ispunjenjem tih potreba za ulaganjima poduprli bi se gospodarski rast i regionalna konvergencija s obzirom na to da je BDP po

---

¹⁹ Uredba (EU) 2025/1914 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2025. o izmjeni uredaba (EU) 2021/1058 i (EU) 2021/1056 u pogledu posebnih mjera za svladavanje strateških izazova u kontekstu preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

stanovniku u regiji glavnog grada znatno viši nego u bilo kojoj drugoj regiji u zemlji. Poduzete su određene mjere za poticanje privatnih ulaganja, ali mogao bi se olakšati pristup poduzeća bankovnom i nebankovnom financiranju, posebno kad je riječ o MSP-ovima, jer je sudjelovanje malih i institucionalnih ulagatelja na tržištima kapitala i dalje slabo, a financijska pismenost niska. Javni i poslovni rashodi za istraživanje i inovacije među najnižima su u EU-u, a karijere istraživača i suradnju između poduzeća i akademske zajednice (i povezani prijenos tehnologije) potrebno je ojačati. Da bi mogla odgovoriti na te složene izazove, Rumunjska bi trebala ojačati administrativne kapacitete na svim razinama uprave.

- (27) Iako je Rumunjska ostvarila određeni napredak u dekarbonizaciji kombinacije izvora energije, posebno stavljanjem izvan pogona svojih proizvodnih kapaciteta na ugljen i lignit u okviru plana za oporavak i otpornost, potrebni su dodatni naponi za potporu energetske tranziciji. Energetski sustav u Rumunjskoj i dalje se u velikoj mjeri oslanja na fosilna goriva, koja često određuju visoku cijenu električne energije na tržištu. Postupnim ukidanjem ugljena i ograničavanjem upotrebe prirodnog plina te njihovom zamjenom čistim alternativama rumunjsko bi se gospodarstvo bolje zaštitilo od budućih cjenovnih šokova povezanih s fosilnim gorivima, povećala bi se sigurnost opskrbe energijom i u konačnici poboljšala konkurentnost zahvaljujući nižim cijenama energije.
- (28) Posljednjih je godina ostvaren određeni napredak u povećanju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, a plan za oporavak i otpornost sadržava mjere za reformu regulatornog okvira kako bi bio poticajan za uvođenje obnovljivih izvora energije. Međutim, izazovi utvrđeni 2025. još uvijek su prisutni. U Rumunjskoj i dalje postoje višestruke prepreke uvođenju obnovljivih izvora energije, osobito nepredvidljivo regulatorno okruženje, nesigurnost cijena, složeni postupci izdavanja dozvola i nejasna pravila o korištenju zemljišta. Potrebna su dodatna ulaganja za poboljšanje fleksibilnosti sustava, s fokusom na mrežnoj infrastrukturi i regulatornim reformama za pojednostavnjenje i ubrzanje postupaka izdavanja dozvola kako bi se olakšao prihvrat dodatne energije iz obnovljivih izvora. Rumunjska je na dobrom putu da ostvari cilj od 15 % prekogranične međupovezanosti do 2030., ali njezin je kapacitet i dalje nedostatan, a napredak spor. Ima prostora za daljnju koordinaciju sa susjednim zemljama (Bugarska, Mađarska, Moldova, Ukrajina) kako bi se dodatno poboljšala integracija tržišta u regiji.
- (29) Rumunjska i dalje subvencionira fosilna goriva, a reforme u sektoru grijanja, koji u velikoj mjeri ovisi o plinu, većinom nisu provedene. Istodobno nedostatak jasnog plana postupnog ukidanja tih subvencija do 2030. destimulira elektrifikaciju i otežava dekarbonizaciju kombinacije izvora energije. Posebno je važno postupno ukinuti subvencije za fosilna goriva kojima se problem energetske siromaštva ne rješava ciljano i/ili koje ne rješavaju stvarna pitanja energetske sigurnosti. Zbog nepovoljnog omjera cijena električne energije i plina (kojem djelomično doprinose subvencije za fosilna goriva) udio električne energije u potrošnji energije u posljednjih deset godina uglavnom je stagnirao. Visoke cijene energije utječu na energetske intenzivne industrije i konkurentnost. U industrijskom sektoru dominiraju procesi s ograničenom fleksibilnošću (npr. čelik/aluminij, cement, staklo), što ograničava upravljanje potrošnjom. Rumunjski plan za oporavak i otpornost i programi kohezijske politike sadržavaju nekoliko velikih ulaganja u energetske učinkovitost stambenih i javnih zgrada, ali napredak je spor, a problemi s kvalitetom stanovanja ostaju neriješeni. Potrebne su daljnje mjere politike kako bi se ubrzalo uvođenje novih kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, smanjila ovisnost o fosilnim gorivima i

omogućila dekarbonizacija teške industrije te smanjila potrošnja energije, posebno u prometnom sektoru i zgradama.

- (30) S obzirom na bitnu ulogu ljudskog kapitala u jačanju konkurentnosti i strateške autonomije Unije, Vijeće je 2026. državama članicama preporučilo da poduzmu mjere za hitno svladavanje strukturnih izazova povezanih s ljudskim kapitalom u području vještina i obrazovanja, koji koče konkurentnost. Preporuke za pojedinu zemlju upućene Rumunjskoj 2026. mogu doprinijeti provedbi Preporuke Vijeća o ljudskom kapitalu u Uniji.
- (31) Sudjelovanje žena u radnoj snazi među najnižima je u EU-u (57,8 %, u odnosu na 71,1 % u EU-u). Mladi teško dolaze do formalnog zaposlenja i stopa nezaposlenosti mladih bila je među najvišima EU-u, a stopa mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (NEET) znatno je iznad prosjeka EU-a (19,4 %, u odnosu na 11,1 % u EU-u). Osim toga, zaposlenost osoba s invaliditetom i dalje je ograničena, razlika u zaposlenosti osoba s invaliditetom znatno je iznad prosjeka EU-a, a njihovo sudjelovanje na tržištu rada na kraju radnog vijeka među najnižima je u EU-u. Većim sudjelovanjem žena, mladih i osoba s invaliditetom na tržištu rada povećala bi se raspoloživa radna snaga, što bi moglo ublažiti negativne demografske učinke i doprinijeti gospodarskom razvoju. Važno bi bilo odgovoriti na izazove povezane s djelotvornošću mjera aktivacije, ograničenim upisom djece mlađe od tri godine u rani i predškolski odgoj i obrazovanje (11,4 %, u odnosu na 39,2 % u EU-u), posebno na ruralnim područjima, te pristupačnošću i prilagodbom radnih mjesta za osobe s invaliditetom kako bi se poduprlo njihovo uključivanje na tržište rada. Osim toga, iako se stopa siromaštva unatoč zaposlenju stalno smanjuje od 2016., kad je iznosila 18,6 %, Rumunjska je i dalje među državama članicama s najslabijim rezultatima u EU-u (10,7 % zaposlenih, u odnosu na 8,3 % u EU-u 2025.), čemu osobito doprinose samozaposlene osobe. U istom je razdoblju prosječna realna plaća znatno rasla. Rumunjska bi mogla razmotriti poboljšanja u usmjeravanju i financiranju mjera aktivacije na tržištu rada te preusmjeravanje fokusa sa subvencija za zapošljavanje na osposobljavanje, informiranje i digitalizaciju usluga.
- (32) Rumunjska je uvela važne reforme u području obrazovanja i vještina kako bi potaknula razvoj vještina. Unatoč tim naporima, rano napuštanje školovanja, poboljšanje osnovnih vještina i osnovnih digitalnih vještina, povećanje djelotvornosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te usklađivanje obrazovnih ishoda s potrebama tržišta rada i dalje predstavljaju izazov. Udio mladih odraslih osoba koje su rano napustile obrazovanje i osposobljavanje još uvijek je vrlo visok, iako se na razini EU-a stalno smanjuje, a osobito je visok na ruralnim područjima (23,7 %, u odnosu na 4,6 % u velikim gradovima), u manjim gradovima i predgrađima te među Romima i osobama s invaliditetom. Niske razine osnovnih vještina mladih Rumunja koče konkurentnost i razvoj ljudskog kapitala, a više od 40 % petnaestogodišnjaka ne postiže minimalnu razinu znanja u matematici, čitanju i prirodoslovlju (u odnosu na manje od 30 % na razini EU-a), što ukazuje na sustavne probleme u kvaliteti poučavanja, pri čemu učenici na ruralnim područjima ostvaruju znatno slabije rezultate od učenika u gradovima. Osim toga, na ruralnim područjima samo je 66,5 % odraslih osoba završilo osnovno obrazovanje (u odnosu na 94,7 % u gradovima) i 6,6 % tercijarno obrazovanje (u odnosu na 37,3 % u gradovima). Niska razina sudjelovanja odraslih u obrazovanju ograničava razvoj vještina i napredovanje u karijeri. Prevladavanjem tih izazova doprinijelo bi se i poboljšanju kvalitete radnih mjesta. Veliki manjak osnovnih digitalnih vještina predstavlja rizik za gospodarski razvoj i socijalnu uključenost. Samo 7,2 % osoba koje su nedavno sudjelovale u strukovnom

obrazovanju i osposobljavanju (SOO) bilo je za vrijeme osposobljavanja uključeno u učenje temeljeno na radu (u odnosu na prosjek EU-a od 65,2 %). Osim toga, neusklađenost vještina radne snage s potrebama poslodavaca, uključujući trajni nedostatak osoba s diplomom iz područja STEM-a, rezultira manjkom vještina, osobito u sektorima koji su relevantni za zelenu tranziciju, te predstavlja ključno ograničenje za poduzeća. Da bi odgovorila na te izazove, Rumunjska bi mogla ukloniti strukturne nedostatke u obrazovanju, poticati cjeloživotno učenje i optimalno koristiti dostupne podatke o potrebama za vještinama i razvoju vještina.

- (33) Socijalni uvjeti nastavili su se poboljšavati, ali Rumunjska je i dalje među državama članicama s najvećim rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti u EU-u, uz posebno visoku stopu siromaštva i socijalne isključenosti djece (32,8 %, u odnosu na 24,2 % u EU-u). Ranjive skupine, kao što su Romi, osobe s invaliditetom, niskoobrazovano stanovništvo i osobe na ruralnim područjima, izložene su većim rizicima. Učinak socijalnih transfera (isključujući mirovine) na smanjenje siromaštva bio je ograničen (18,8 %, u odnosu na 34,4 % u EU-u), a rashodi za socijalnu zaštitu i dalje su među najnižima u EU-u. Dostupnost socijalnih, zdravstvenih i obrazovnih usluga i dalje je neujednačena, a ruralna područja i marginalizirane zajednice kao što su Romi imaju poteškoća u pristupu tim uslugama. Bez bolje koordinacije između središnje i lokalne razine, uključujući prikupljanje i razmjenu podataka, informacije potrebne za procjenu potreba za socijalnim stanovanjem i primjerenosti fonda socijalnih stanova ostaju ograničene. Smrtnost koja se može spriječiti i smrtnost od izlječivih uzroka i dalje su vrlo visoke, a slaba primarna skrb, među ostalim zbog nedostatka osoblja, dodatno potiče nepotrebno i neekonomično korištenje bolničke skrbi i ograničava mogućnosti rane intervencije. Raspoloživost usluga dugotrajne skrbi i socijalnih usluga i dalje je nedostatna, posebno kad je riječ o uslugama skrbi kod kuće i nerezidencijalne skrbi u zajednici za samostalan život osoba s invaliditetom, što odgađa proces deinstitutionalizacije. Odgovori na te izazove doprinijeli bi i podupiranju uzlazne socijalne konvergencije, u skladu s drugom fazom analize socijalne konvergencije u skladu s okvirom za socijalnu konvergenciju, koju su provele službe Komisije⁽²⁰⁾. Rumunjska bi mogla poboljšati obuhvat i primjerenost sustava socijalne zaštite, među ostalim za samozaposlene osobe uključujući poljoprivrednike, ojačati koordinaciju svih razina uprave i provesti dodatna ulaganja u pristupačne usluge za smanjenje siromaštva i poticanje socijalne uključenosti.
- (34) Uzimajući u obzir detaljno preispitivanje koje je provela Komisija i zaključke o postojanju prekomjernih neravnoteža, preporuke na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 navedene su u preporukama br. 1, 2 i 3. Politikama iz preporuke br. 1. doprinosi se uklanjanju slabosti povezanih s velikim fiskalnim i vanjskim deficitom. Politikama iz preporuka br. (2 i 3) doprinosi se uklanjanju slabosti povezanih s konkurentnošću.

PREPORUČUJE da Rumunjska u 2026. i 2027. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. I dalje se pridržavati maksimalnih stopa rasta neto rashoda koje je Vijeće preporučilo 8. srpnja 2025. s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita. Povećati potrošnju za obranu i pripravnost i pritom osigurati učinkovitost potrošnje i postupnu prilagodbu proračuna u skladu sa strukturno većom potrošnjom za obranu. Osigurati da sve mjere poduzete za ublažavanje učinka povećanja cijena energije budu

---

²⁰ [SWD\(2026\) 122 – Druga faza analize socijalne konvergencije po zemljama u skladu s okvirom za socijalnu konvergenciju \(SCF\), 2026.](#)

privremene i usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava ili zadovoljavanje potreba energetske intenzivnih poduzeća, te da održavaju poticaje za uštedu energije, osiguravajući pritom da njihov fiskalni trošak bude u skladu s obvezama koje proizlaze iz fiskalnog okvira EU-a. Odlučno poduzeti daljnje mjere za zaštitu održivosti javnih financija, među ostalim potpunom provedbom opće i posebne mirovinske reforme, osmišljavanjem i provedbom reforme plaća u javnom sektoru koja pogoduje fiskalnoj konsolidaciji i većoj pravednosti te jačanjem proračunskih postupaka kako bi se osigurala bolja kontrola javnih ulaganja. Povećati ukupnu naplatu poreza kao udjela u BDP-u s naglaskom na premošćivanju jaza PDV-a i poreza na dobit.

2. Osigurati kontinuitet reformi i ulaganja koji se provode u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Održati zamah u provedbi programâ kohezijske politike, prema potrebi na temelju preraspodjele strateških prioriteta i fleksibilnosti u kontekstu preispitivanja okvira kohezijske politike u sredini programskog razdoblja.
3. Promicati konkurentnost i smanjiti teritorijalne razlike poticanjem privatnih ulaganja, među ostalim u istraživanje i inovacije, te osiguravanjem pouzdanih dugoročnih javnih ulaganja u istraživanje i razvoj. Poboljšati kvalitetu i učinkovitost javne uprave na svim razinama, digitalizaciju javnih usluga te predvidljivost i kvalitetu donošenja odluka na temelju odgovarajućih savjetovanja s dionicima, djelotvornih procjena učinka i pojednostavnjenih administrativnih postupaka. Ojačati provedbu okvira korporativnog upravljanja za poduzeća u državnom vlasništvu, uz istodobno promicanje gospodarske učinkovitosti i racionalizacije sektora. Osigurati pravodobnu provedbu razrađenih projekata javnih ulaganja, među ostalim u okviru djelotvornih postupaka javne nabave. Olakšati ulaganja u okolišnu infrastrukturu te u održiv i siguran promet, među ostalim radi bolje povezanosti udaljenih i ruralnih područja i otpornosti na klimatske promjene.
4. Nastaviti s dekarbonizacijom energetske sektora povećanjem fleksibilnosti i kapaciteta mreže elektroenergetskog sustava, ubrzavanjem uvođenja obnovljivih izvora energije te povećanjem prekogranične međupovezanosti i trgovanja električnom energijom. Povećati udio proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i modernizirati infrastrukturu centraliziranog grijanja i povezanu infrastrukturu kako bi zadovoljili standarde visoke učinkovitosti, uz istodobnu energetske obnovu zgrada i postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva u sektoru grijanja.
5. Jačati sudjelovanje nedovoljno zastupljenih skupina na tržištu rada poboljšanjem učinkovitosti aktivnih politika tržišta rada, pristupačnosti radnih mjesta i sudjelovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Riješiti problem nedostatka vještina smanjenjem ranog napuštanja školovanja, jačanjem osnovnih vještina i vještina relevantnih za tržište rada, među ostalim kontinuiranim obrazovanjem odraslih, povećanjem učinkovitosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te optimalnim korištenjem informacija o vještinama u politikama obrazovanja i vještina, posebno na ruralnim područjima.

6. Smanjiti rizike od siromaštva i socijalne isključenosti proširenjem socijalne zaštite i poboljšanjem njezine učinkovitosti, među ostalim na temelju boljeg pristupa kvalitetnim uslugama, s naglaskom na uslugama primarne i preventivne zdravstvene zaštite i dugotrajne skrbi, socijalnim i obrazovnim uslugama te uslugama zapošljavanja, posebno za skupine u nepovoljnom položaju, a pritom očuvati fiskalnu održivost.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*